

Ο Αγγελόπουλος εμφανίστηκε δυναμικά με την Αναπαράσταση, και στη συνέχεια επιβεβαίωσε με συνέπεια όχι μόνο το ταλέντο του, αλλά και τις δημιουργικές αγωνίες του και τις αισθητικές, πολιτικές, θεματικές αρχές του. Η ελπίδα, το ξάφνιασμα που έφερε στον παγκόσμιο κινηματογράφο η Αναπαράσταση, επαληθεύτηκε με τις Μέρες του '36 και κορυφώθηκε με το Θίασο, έργο που αποτελεί σημείο αναφοράς του σύγχρονου κινηματογράφου. Και από τότε, σ' όλες τις μετέπειτα ταινίες του, ο Αγγελόπουλος τραβάει τον μοναδικό και μοναχικό του δρόμο, πεισματικά προσηλωμένος στην τέχνη του, σημαντικό μέγεθος και αναγνωρίσιμη γραφή στον κινηματογραφικό πολιτισμό.

Από τους τελευταίους και χαρακτηριστικότερους εκπροσώπους του μοντερνισμού στον κινηματογράφο, ο Θόδωρος Αγγελόπουλος στάθηκε άξιος συνεχιστής της μεταπολεμικής παράδοσης, διαμορφώνοντας ένα καινούργιο, προσωπικό και προωθημένο στιλιστικό ίχνος, όταν, παγκοσμίως, οι αισθητικές αναζητήσεις βρίσκονταν σε ύφεση και επικρατούσε ο κομπορμισμός. Οι ταινίες του, πραγματικά έργα τέχνης, είναι αυτοσκοποί. Ασκούν κάτι σαν εθνική ψυχοθεραπεία, σαν πολιτική ψυχανάλυση, που το πιο σημαντικό της επίτευγμα θα είναι το να τελειωθεί δια μέσου της ποίησης, όπως έγραφε ο Amengual.

Ο Αγγελόπουλος, ραψωδός πάσης μνήμης (μνήμης απαγορευμένης, απαρνημένης, επίμονα συντηρημένης, νοσηρά προσηλωμένης, μνήμης ξεχασμένης), τη χρησιμοποιεί, για τη σκηνοθεσία του, με διάφορες μορφές: πολιτιστική (μύθοι, κλασικό θέατρο, φολκλόρ, νάϊφ ζωγραφική), ενεργό (τραγούδια, αναγνώσεις, εξομολογήσεις, διαλέξεις, διακηρύξεις), υλική (φωτογραφίες, δίσκοι), υποκειμενική (γνώσεις, αναμνήσεις, ατομικές και συλλογικές φαντασιώσεις). Δε μένει παρά η άσκηση αυτής της μνήμης να παράγει ιστορική συνείδηση, πράγμα προς το οποίο δείχνει να επικεντρώνεται η χαρακτηριστική αποδόμηση της τέχνης του.

Σε μια συνέντευξή του πριν από μερικά δηλώνει: «Ανήκω σε μια γενιά που ήλπιζε πολύ, ήλπιζε πολύ στην αλλαγή του κόσμου. Παρά την κατάρρευση όλων των ιδεολογιών, διατηρώ αυτήν την ελπίδα. Παραμένω, παρά ταύτα, ένας άνθρωπος που προσπαθεί να ελπίζει ότι είναι δυνατόν να αλλάξουμε τον κόσμο». Ο Αγγελόπουλος συλλαμβάνει, πολύ νωρίς, τη μελαγχολία για το τέλος της ουτοπίας. Και πάλι, όμως, δε γίνεται αισθηματολόγος, δεν εκβιάζει τη συγκίνηση, αλλά ψάχνει στην εξορία του γέρου, στην αναχώρηση του μελισσοκόμου, στην αναζήτηση του πατέρα, στην περιπλάνηση στα φλογισμένα Βαλκάνια, τον ήχο του πανάρχαιου μύθου. Η ποίηση του Αγγελόπουλου δεν παρηγορεί, υπογραμμίζει μανιακά τα αδιέξοδα, η απαισιοδοξία του είναι καρπός της αίσθησης της Ιστορίας που κάθε φορά ανακυκλώνει τη φρίκη της.

Η αναγόρευση του Θόδωρου Αγγελόπουλου σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου συνάδει πλήρως με το χαρακτήρα και την ταυτότητα του Τμήματος. Το Τμήμα που ιδρύθηκε το 2000 στη Μυτιλήνη είναι το πρώτο τμήμα των ελληνικών ΑΕΙ που συνδυάζει τέλεια την παραγωγή πολιτιστικού περιεχομένου με τις νέες τεχνολογίες και την πληροφορική. Το πρόγραμμα σπουδών, πρωτοποριακό για τα ελληνικά δεδομένα, συγκροτείται από μαθήματα πολιτισμικών σπουδών και επικοινωνίας, πληροφορικής και πολυμέσων. Κατά τα δύο τελευταία χρόνια των σπουδών, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ειδικεύονται σε τομείς όπως η θεωρία και η παραγωγή ψηφιακών οπτικοακουστικών έργων, ο σχεδιασμός και υλοποίηση πολιτιστικών δράσεων, η μουσειολογία και η εκπαιδευτική

τεχνολογία. Οι μεταπτυχιακές σπουδές του Τμήματος περιλαμβάνουν προχωρημένες σπουδές στην Πολιτισμική Πληροφορική, που εξειδικεύονται σε σπουδές Μουσειολογίας και σπουδές παραγωγής Πολιτιστικών Προϊόντων.